

Bilag**Afgjort den 7. april 2022****106****Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.** København, den 3. december 2021.

- a. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at Landbrugsstyrelsen kan fortsætte it-projektet "CAP2020 IT fundament" inden for en totaløkonomisk ramme på 99,9 mio. kr. ekskl. renter. Den oprindelige projektøkonomi udgjorde 67,3 mio. kr. ekskl. renter. Merudgiften på 32,6 mio. kr. ekskl. renter er en væsentlig forøgelse af projektets økonomiske ramme svarende til en fordyrelse på ca. 50 pct.

Udgiften i de kommende finansår finansieres af midler på § 24.21.01. Landbrugsstyrelsen.

- b. Landbrugsstyrelsen er som EU-akkrediteret udbetalingsorgan ansvarlig for dansk implementering og administration af EU's landbrugspolitik. Som forberedelse til EU's kommende landbrugsreform (CAP2020), igangsatte styrelsen med aktstykke nr. 17 af 31. oktober 2019 derfor it-projektet "CAP2020 IT fundament" med henblik på at etablere et tidssvarende it-fundament til tilskudsordninger i den kommende reform. Projektet er blevet fordyret med 32,6 mio. kr., da flere af projektets leverancer har afventet afslutning af landbrugsforhandlingerne, ligesom eksterne leverandører har forhøjet udgiftsestimatet betragteligt, da kompleksiteten af de ordninger, som it-systemerne skal understøtte, har vist sig at være væsentligt højere end antaget. Dertil kommer et større internt timebehov i styrelsen i arbejdet med flere eksterne leverandører, hvor der bl.a. er sket leverandørskifte for et af styrelsens centrale systemer (IMK – Internet MarkKort).

i) Projektets formål

Projektet CAP2020 IT-fundament skal sikre et effektivt it-fundament i Landbrugsstyrelsen ved at udbygge og modernisere de eksisterende it-systemer til at understøtte den kommende EU landbrugsreform, der skal gælde i årene 2023-2027.

Projektet består af to delspor:

- Dels skal de nuværende systemers tekniske og forretningsmæssige tilstand analyseres og vurderes med hensyn til de krav, systemerne forventes at blive underlagt under EU's kommende landbrugs-

reform i 2023-27. Denne del af projektet er på nuværende tidspunkt gennemført, og analyseresultater indgår blandt andet i Landbrugsstyrelsens it-projekt ”CAP2020 It regelimplementering”, som Folketingets Finansudvalg godkendte igangsættelse af med aktstykke 232 afgjort den 3. juni 2021.

- Dertil skal der i projektet udvikles leverancer til et solidt, robust og tidssvarende it-fundament ved at udvikle Landbrugsstyrelsens eksisterende primære it-systemer CAP-TAS (Common Agricultural Policy – Tilskuds Administrations System) og IMK (Internet MarkKort). Gennem ekstern udvikling af it-systemerne skal projektet understøtte opsætning af såvel flerårige arealbaserede støtteordninger, projektordninger, koblede støtteordninger, de nye etårige eco-schemes og den direkte støtte herunder generelle krav under den nye landbrugsreform (konditionalitet). Projektet ensretter dertil brugen af it-systemer, så flere forretningsområder i den kommende CAP-periode benytter CAP-TAS og IMK mhp. bedre systemunderstøttelse.

Projektets indkøb af eksternt udviklede it-leverancer sker via eksisterende rammeaftaler, som er indgået med eksterne leverandører, og der foretages således ikke indledende udbud.

Projektets gennemførsel blev påbegyndt i november 2019 til et budget på 67,3 mio. kr. ekskl. renter (2019-pl). I marts 2021 blev Finansudvalget orienteret om, at projektets endelige overgang til realiseringsfasen forsinkedes med 10 måneder fra d. 1. januar 2022 til d. 1. november 2022, da de politiske afklaringer i EU og i Danmark har taget længere tid end forventet, og at reformen først træder i kraft et år senere end først forudsat.

Landbrugsstyrelsen har sammen med projektets eksterne leverandører genberegnet de samlede projektudgifter til 99,9 mio. kr. ekskl. renter (2021-pl). Merudgifterne på 32,6 mio. kr. kan henføres til et øget timeforbrug, da man har afventet udestående afklaringer, ændret kravspecificering sammenholdt med det oprindeligt forudsatte, re-design af it-løsning, genplanlægning af forløbet samt tilbageløb. Endvidere kan fordyrelsen af projektets eksterne leverancer tilskrives et leverandørskifte efter lovpligtigt udbud for systemet IMK, hvor den nye leverandør har revurderet kompleksiteten af flere af projektets leverancer, ligesom leverandørskiftet har afledt et højere antal timer i Landbrugsstyrelsen til kravspecificering for IMK end ventet. 20,4 mio. kr. af merudgiften relaterer sig til IMK-delprojektet.

Hvis andet delspor i projektet ikke gennemføres, vil det medføre forhøjet risiko for, at administrationen af EU's regelsæt i den kommende reformperiode ikke kan understøttes tilfredsstillende, da administrationen vil skulle videreføres i forældede it-systemer. Systemerne er således ikke indrettet til at håndtere de krav som stilles til bl.a. performancerapportering til EU-kommissionen i den nye reformperiode, hvilket øger risikoen for fremtidige underkendelser fra EU. Et forældet it-system vil herudover kunne medføre længere sagsbehandlingstider til støtteordninger inden for landbruget.

ii) Udgifter til projektet

Landbrugsstyrelsen har opgjort de samlede projektudgifter til 107,4 mio. kr. inkl. renter (2021-pl), jf. tabel 1. Totaludgiften består af direkte projektudgifter (81,9 mio. kr.), renter (7,4 mio. kr.) og risikopulje (18 mio. kr.). Landbrugsstyrelsen afholder de samlede omkostninger til projektet inden for den eksisterende ramme på § 24.21.01. Landbrugsstyrelsen.

Projektets aktiverbare elementer vil blive afskrevet over en periode på fem år, idet der er tale om videreudvikling på eksisterende systemer.

Omkostningsbaserede projektudgifter											
Mio. kr., 2021-PL	Total	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Aktiverbare projektudgifter, afskrivninger	44,4	-	-	-	0,4	2,7	8,9	8,9	8,9	8,5	6,1
Ikke-aktiverbare projektudgifter	55,5	0,2	3,1	6,9	12,5	23,8	9,0	-	-	-	-
Risikopulje (t. kr.)	18,0	-	-	-	-	9,0	9,0	-	-	-	-
Total ekskl. renter	99,9	0,2	3,1	6,9	12,8	26,6	17,9	8,9	8,9	8,5	6,1
Renter	7,4	-	0,0	0,3	0,8	1,5	1,8	1,4	1,0	0,5	0,2
Total inkl. renter	107,4	0,2	3,1	7,2	13,6	28,1	19,7	10,3	9,8	9,0	6,3

Anm. Eventuelle afvigelser i summen skyldes afrunding

I projektets ikke-aktiverbare projektudgifter indgår udgifter til analyser på en række forskellige forretningsområder og systemer i projektets første delspor, som på nuværende tidspunkt er gennemført. I de ikke-aktiverbare projektudgifter indgår herudover forretningsafklaringer, design af løsning, projektledelse, koordinering af projektet samt test. Udgifterne omfatter interne lønudgifter og indkøb af konsulentbistand. Endvidere indgår opdateret risikopulje, som er fastsat til 18 mio. kr. fordelt i 2022 og 2023.

De aktiverbare projektudgifter dækker udviklingen af it-systemerne, hvor dele af udviklingen på nuværende tidspunkt er gennemført. I investeringerne indgår interne lønudgifter til it-opsætning i systemerne samt indkøb af it-leverancer fra eksterne it-leverandører.

iii) *Projektets gevinster*

Projektets gevinster forventes fortsat at blive indfriet i form af at sikre, at Landbrugsstyrelsen kan understøtte lovgivningen i reformperioden 2023-27.

Gevinsterne kan overordnet set henføres til følgende fem kategorier:

1. Stabil it-performance under ny reformperiode

Projektet skal sikre en stabil it-performance ved at etablere en tidssvarende og konsolideret it-plattform, der kan systemunderstøtte Landbrugsstyrelsens administration af tilskudsordninger mv.

2. Sagsbehandlere benytter ens brugergrænseflade

Projektet koncentrerer sagsbehandlernes opgaveløsning til få it-systemer. Dette vil mindske sårbarheden over for personaleudskiftninger samt sikre mere konsistens i sagsbehandlingen og dermed reducere risikoen for fejl.

3. Etablering af ny tidssvarende it-plattform

Projektet skal sikre, at der etableres en tidssvarende it-plattform, hvor antallet af ældre systemer, der ikke vedligeholdes og opdateres fra leverandørens side, reduceres.

4. Nedbringelse af antallet af it-integrationer ved konsolidering af systemer

En konsolidering af it-systemerne skal nedbringe risici ift. databas og nedbringe tidsforbruget, der er forbundet med de nuværende dataoverførsler mellem flere ældre it-systemer med høj kompleksitet.

5. It-plattform der kan understøtte nye reformkrav

Projektet skal etablere en platform, som kan danne grundlag for ansøgning, sagsbehandling, kontrol og udbetaling i den næste reformperiode. It-platformen skal til den kommende landbrugsreform være i en tilstand, der bedst muligt kan understøtte de krav, som reformen stiller.

iv) Risikoprofil

Der er i projektets nuværende fase identificeret otte risici i projektet, hvoraf fem vurderes at være væsentlige.

1. Uforudsete konsekvenser fra arbejdet med regelafklaring

Forhandlingerne om implementeringen af EU's landbrugsreformperiode for 2023-27 i Danmark er netop afsluttede, og resultatet af forhandlingerne skal nu konkretiseres i Landbrugsstyrelsen til konkrete krav til it-understøttelse. Flere af projektets resterende del-leverancer er således afhængige af den konkrete udformning af regelgrundlaget, der kan blive forsinket alt efter den interne afklaring i styrelsen, afklaringer i EU frem mod forventet endelig juridisk vedtagelse i EU af CAP-reformen i december 2021, samt godkendelsesproces af den danske CAP-plan. Sene afklaringer og konkretiseringer kan medføre, at projektet forsinkes og fordyres.

Der er derfor stor opmærksomhed i Fødevareministeriet for at sikre de nødvendige interne og eksterne afklaringer til projektet.

2. Forsinkelse af leverancer fra eksterne leverandører

Projektet er i sin nuværende fase stærkt afhængig af leverancer til it-systemerne fra eksterne leverandører. En forsinkelse i leverancerne kan i yderste konsekvens medføre, at EU's landbrugsreform for 2023-27 ikke kan implementeres rettidigt.

Landbrugsstyrelsen holder med fast kadence møder med de eksterne leverandører, hvor der følges op på leverancerne. Endvidere arbejdes der løbende på at forbedre samarbejdsformen med eksterne leverandører.

3. Knapshed på faglige ressourcer

Det resterende projekt skal implementeres samtidig med andre kritiske it-projekter i styrelsen, herunder regelimplementeringen af CAP2020. Det kan derfor blive svært at allokere relevante nøgleressourcer til projektet, og projektets leverancer kan dermed risikere at blive forsinkede.

Status og risici på styrelsens it-projekter, herunder dette projekts leverancer, følges tæt i en dedikeret CAP2020 programstyregruppe.

4. Der gennemføres eventuelt leverandørskifte for CAP-TAS-systemet i forbindelse med et nyt udbud

I sidste del af projektperioden skal der gennemføres et udbud for systemet CAP-TAS. Erfaringsmæssigt vil der altid være en overgangsperiode, før en ny leverandør er på fuld omgangshøjde.

Der vil blive udarbejdet et solidt og grundigt udbudsmateriale i forbindelse med udbuddet samt sikret en god proces for et evt. leverandørskifte.

5. Projektets del-leverancer er ikke af forventet kvalitet

Projektet består i den resterende periode for en stor del af leverancer leveret af eksterne leverandører, hvor der kan være risiko for, at den modtagne leverance ikke er af forventet kvalitet.

Status på del-leverancer følges tæt af dedikerede del-projektledere. Dertil er arbejdet med at definere de nødvendige krav til del-leverancerne intensiveret i den resterende projektperiode.

Ud over de mitigerende tiltag, som er beskrevet under hver af de 5 ovenstående risici, er der på baggrund af de ovenfor beskrevne aktuelle risici for projektet, afsat en ny risikopulje på 18 mio. kr. til at håndtere evt. økonomiske konsekvenser, hvis en eller flere af disse risici aktualiseres i projektets resterende periode. –

v) *Behandling i Statens It-råd*

Statens It-råd har vurderet, at projektet fortsat har normal risiko. Projektet er ikke blevet anbefalet et eksternt review.

It-rådet anbefaler, at Landbrugsstyrelsen styrker risikostyringsarbejdet i projektets styregruppe, så relevante risici og dertil hørende mitigerende handlinger adresseres på styregruppens møder. Ydermere anbefaler It-rådet, at Landbrugsstyrelsen sikrer, at risikopuljen for projektet er dækkende for projektets resterende tilvejebringelse.

Landbrugsstyrelsen følger anbefalingerne fra Statens It-råd og vil forelægge halvårslige statusrapporteringer om projektets fremdrift til It-rådet.

vii) *Tidsplan for fremtidige orienteringer af Finansudvalget*

Primo 2023	Orientering i forbindelse med nedlukning af projektorganisationen om den afsluttede implementering samt projektstatus i øvrigt.
Primo 2024	Orientering om projektets drift og effekter ca. ét år efter nedlukning af projektorganisationen.

- c. Aktstykket forelægges Finansudvalget med henblik på, at projektets udvikling kan fortsætte trods en væsentlig ændring i de samlede projektudgifter, jf. Budgetvejledningens pkt. 2.2.18.1.2
- d. Projektet har været forelagt Statens It-råd, hvis udtalelse vedlægges som bilag til dette aktstykke.
- e. Under henvisning til ovenstående anmodes om tilslutning til, at projektet CAP2020 IT fundament fortsættes og den totaløkonomiske ramme forhøjes med 32,6 mio. kr. ekskl. renter. De samlede projektudgifter ekskl. renter er 99,9 mio. kr. Udgiften i de kommende finansår finansieres af midler på § 24.21.01. Landbrugsstyrelsen.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 3. december 2021

RASMUS PREHN

/ Hans Peter Olsen

Til Finansudvalget.

Venstre medlemmer af udvalget bemærker, at Finansudvalgets behandling af aktstykket har betydet, at flere oplysninger er kommet tydeligere frem, og bemærker i den forbindelse, at ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri under besvarelsen af samrådsspørgsmål B beklagede, at besparelsen på afskaffelsen af modulet til betalingsrettigheder ikke fremgår direkte af aktstykket. Venstre noterer sig ministerens tilsagn om at sikre større klarhed og gennemsigtighed ved kommende aktstykker.

It-rådets opfølgning på projekt CAP2020 IT fundament

Landbrugsstyrelsen
Att.: Vicedirektør Jon Simonsen

14. oktober 2021

It-rådets opfølgning på projekt CAP2020 IT fundament

Kære Jon Simonsen

It-rådet har mandag d. 27. september 2021 afholdt opfølgningsmøde med Landbrugsstyrelsens projekt *CAP2020 IT fundament* med henblik på replanlægning af projektet. Mødet blev afholdt i forbindelse med projektets røde trafiklys ved statusrapportering 2021(1). Opfølgningsmødet afrunder det opfølgningsforløb, der blev iværksat i foråret 2021 efter projektets rapportering af en forventet væsentlig forsinkelse af projektet ved statusrapportering 2020(2).

På baggrund af det fremsendte materiale samt opfølgningsmødet d. 27. september, vurderer It-rådet, at projektet fortsat har **normal risiko**. Projektet anbefales ikke et eksternt review. Den reviderede business case vil danne ny baseline for *CAP2020 IT fundament*.

CAP2020 IT fundament skal sikre, at der er et robust og tidssvarende it-fundament i Landbrugsstyrelsen, når EU's fælles landbrugspolitik (CAP2020) skal implementeres. Ved risikovurderingstidspunktet for projektet i august 2019 var forventningen, at implementeringen af CAP2020 skulle ske i perioden 2021-2022. I kølvandet på en udskydelse af EU's landbrugsreforms ikrafttrædelse er det forventningen ved tidspunktet for opfølgningsmødet, at landbrugsreformen træder i kraft fra 2023.

Projektet er ved tidspunktet for opfølgningsmødet blevet 11 måneder forsinket og 24,5 mio. kr. fordyret i forhold til baseline etableret medio 2019. Samlede projektudgifter er nu estimeret til 91,8 mio. kr. inkl. risikopulje ekskl. renter. Samtidig er projektets scope reduceret, så der ikke etableres et nyt Betalingsrettighedssystem. Udviklingen af et nyt Betalingsrettighedssystem var oprindeligt estimeret til 10,4 mio. kr., 2021-PL.

Projektets forsinkelse skyldes primært, at de politiske forhandlinger omkring EU's landbrugspolitik og implementeringen i Danmark er trukket ud, og der udestår stadig afklaringer på en række områder. Forlængelsen af projektet medfører i sig

selv en fordyrelse og betyder, at projektet skal gennemføres samtidig med andre vigtige implementeringsopgaver i Landbrugsstyrelsen. Hertil kommer fordyrelse af projektets eksterne leverancer og større udgifter end forventet i forbindelse med et leverandørskift for et af de omfattede systemer. Konkret forventes leverancen 'TMK ny sagsbehandling', der er berørt af leverandørskiftet, at fordyres med 20,5 mio. kr., 2021-PL, og estimeres nu til 29,6 mio. kr.

Den nye løsning til håndtering af slagtepræmie har ved detaljeret estimat fra leverandør vist sig dyrere end budgetteret og har også vist sig at kræve et højere internt timeforbrug end først antaget. Således forventes leverancen 'Ny KA/SLP (Slagtepræmie)' fordyret med 9,2 mio. kr., 2021-PL. For leverancen 'KO til CAP-TAS' har de udestående politiske afklaringer betydet en scopeudvidelse og forøget timeforbrug. Samlet set forventes leverancen fordyret med 7,4 mio. kr., 2021-PL.

Det fremgik på opfølgingsmødet, at man klart forventer, at de politiske forhandlinger vil resultere i en løsning, hvor der ikke bliver brug for et nyt Betalingsret-tighedssystem. Hvis det alligevel skulle blive tilfældet, vil det blive gennemført som et nyt projekt. Endvidere fremgik det, at projektet ved replanlægningen vil tilpasse business casen, så de gevinster der nævnes, er de reelt styrende.

På baggrund af drøftelserne på opfølgingsmødet har It-rådet følgende anbefalinger til Landbrugsstyrelsen vedr. *CAP2020 IT fundament*:

1. It-rådet anbefaler, at Landbrugsstyrelsen styrker risikostyringsarbejdet i projektets styregruppe, så relevante risici og dertil hørende mitigerende handlinger adresseres på styregruppens møder.

Ved It-rådets forrige opfølgingsmøde med Landbrugsstyrelsen primo maj opfordrede It-rådet til, at projektets styregruppe skulle arbejde mere aktivt med risici på styregruppens møder. Det fremgik af drøftelsen på seneste møde, at Landbrugsstyrelsen har taget opfordringen til efterretning og således har et fast punkt om risici på styregruppemøderne. It-rådet ser dog et behov for, at dette arbejde yderligere intensiveres, så både indtrufne og relevante forestående risici adresseres på møderne. It-rådet anbefaler derfor, at styregruppen sikrer, at ejerskab for de enkelte, relevante risici, der er uden for projektleders råderum, og dertil hørende mitigerende handlinger tildeles et navngivent styregruppemedlem, og at de økonomiske konsekvenser ved beredskabsplaner kvantificeres.

2. It-rådet anbefaler, at Landbrugsstyrelsen sikrer, at risikopuljen for projektet er dækkende for projektets resterende tilvejebringelse.

Det fremgik af det fremsendte materiale, at Landbrugsstyrelsen står foran et potentielt leverandørskifte på systemet CAP-TAS. Der er afsat en risikopulje på godt 3 mio. kr. til eventuelle forsinkelser i forbindelse med et evt. leverandørskifte. På mødet fremgik det dog, at forsinkelser på leverancen 'KO til CAP-TAS' kan forøge kompleksiteten ved et leverandørskifte. It-rådet bemærker, at leverandørskiftet på

'TMK ny sagsbehandling' resulterede i en væsentlig fordyrelse af projektet og opfordrer derfor til, at Landbrugsstyrelsen sikrer, at der er tilstrækkelige ressourcer indregnet, skulle risikoen indtræffe. Desuden fremgik det, at projektets leverance 'Ny KA/SLP (Slagtepræmie)' kun kan tages i brug ved et kalenderårs begyndelse. Dette betyder, at eventuelle forsinkelser kan have yderligere økonomiske konsekvenser, hvilket bør afspejles i risikopuljen.

Ovenstående anbefalinger vil indgå ved næstkommende halvårslige statusrapportering til Statens It-råd, og It-rådet forventer, at Landbrugsstyrelsen her forholder sig til, hvordan projektet har arbejdet videre med de behandlede emner. It-rådet ser frem til at følge projektets videre forløb ved de kommende halvårslige statusrapporteringer.

Hvis Landbrugsstyrelsen på baggrund af anbefalinger eller endelig kvalitetssikring har yderligere ændringer til projektets business case, skal Landbrugsstyrelsen indsende disse senest 12. november 2021.

Ved spørgsmål kan I kontakte undertegnede eller Lasse Carl Giese Jylov, lasjy@digst.dk eller mobil 40 313 616. Dette brev er også sendt til Afdelingschef Anders Holbøll i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

Med venlig hilsen

Mogens Pedersen
Formand for Statens It-råd